

PLAN

de dreigende verwoesting van een
authentiek Provençaals dorp

Palle van der Lijke

van Palle van der Lijke zijn verschenen

- Olie op het vuur (uitg. Boekscout)
- Leuk... kamperen
- Even weg...
- En weer terug...
- PLAN

Voor Marian
die mij ruim dertig jaar geleden
wegwijs maakte
in die héérlijke Provence.

Palle van der Lijke

PLAN

Brave New Books

©2022 Palle van der Lijke
www.pallearts.nl
Omslagfotografie: Palle Arts
Foto achterkant: Marian van der Lijke

ISBN 9789464655742

Le Plan de la Tour in de Provence is van zichzelf al een gezellig dorp, zeker als het wat drukker is. Voor mijn boek heb ik het echter hier en daar nog wat aangepast. Ik heb wat gegoocheld met namen van straten en pleinen. Heb soms wat geleend van andere dorpen in Zuid Frankrijk. Zo vindt u het Herdenkingsbeeld van de Gevallen Zonen in de Eerste Wereldoorlog op een andere plek terug, namelijk op het fictieve Place Mémorial. Ook de parkeerplaats die ik heb beschreven ziet er in werkelijkheid iets anders uit. De Foyer de Campagne en het Gemeentehuis zijn redelijk waarheidsgetrouw beschreven, maar de Menhir van Prats Bourdin heb ik eigenhandig verplaatst naar de parkeerplaats net buiten het dorp. Die steen staat in werkelijkheid een stuk zuidelijker. De *église* Saint Martin bestaat wél, maar ook die heb ik enigszins aangepast. Het beeld van de heilige Ste. Agathe zou in de kerk in de rechter zijbeuk hebben gestaan.

Palle

♣ *Voor alle muziek, zie mijn playlist op Spotify: PLAN-PallevdLijke*

♣ *Je reviens te chercher – Gilbert Bécaud*

*Je reviens te chercher
je savais que tu m'attendais
Je savais que l'on ne pourrait
Se passer l'un de l'autre longtemps
Je reviens te chercher,
Tu vois, j'ai pas trop changé
Et je vois que de ton côté,
Tu as bien traversé le temps*

*Tous des deux on s'est fait la guerre
Fait la guerre...
Fait la guerre...
Fait la guerre...
Fait la guerre...
Fait la guerre...*

Met een intense glimlach om zijn verweerde lippen keek Audric op van zijn werk. Hij legde zijn hoornen leesbrilletje weg op het antieke tafeltje, schoof de rieten stoel een stukje opzij, rekte zich uit en reikte naar de antieke Pathéphone, die hij met zijn wijsvinger een geroutineerd tikje gaf. De oude platenspeler was een origineel stuk kostbaar antiek, gemaakt van het fijnste hout bedekt met kastanje fineer en ingelegd met fantasiefiguren in been. De machine stond op een even oud kastje, waarin ook plaats was voor een rijtje langspeelplaten. Kast en speler vormden zo een kostbaar setje. De platenspeler was zó ontworpen dat hij slechts één keer aangeslingerd hoefde te worden om de gehele avond

te kunnen draaien. In het binnenste zorgde een soort pendule systeem, vergelijkbaar met dat van een klok, ervoor dat beweging gecontinueerd werd. Audric grinnikte. ...*Fait la guerre*... Hmm... op dit punt bleef de oude plaat altijd steken. Een stevige kras in het vinyl. Hij moest op een *vide-grenier* maar eens op zoek naar een vervangende plaat van Bécaud.

Nadat hij de elpee weer op weg had geholpen wuifde Audric het probleem van de kapotte plaat weg, zoals hij graag met alle problemen deed. Hij hanteerde het motto “wanneer je niet piekert over problemen, bestaan ze ook niet”.

Tous les deux on s'est fait la guerre
Tous les deux on s'est pillés, volés, ruinés

Audrics dromerige blik verplaatste zich van de oude Pathéphone naar de enigszins beschadigde, maar nog steeds goed werkende wandklok, die er vrolijk op los tikte. *Maman* had het ding ooit bij een *brocanterie* op de kop getikt en Audric had zich daar altijd over verbaasd. Hij vond de klok niet echt fraai en dat was zeker een *euphémisme*.

Kwart voor elf. Audrics ogen gleden over het verweerde antieke linnen behang met de krulpatronen naar het kleine schilderij met de beeltenis van zijn vader, die vier jaar geleden was overleden. Audric fronste zijn wenkbrauwen. Ook het schilderij had iets aparts. Het was vast in het schemerdonker bij het schijnsel van een gedoofde kaars geschilderd door een derderangs schilder zonder aanwijsbare techniek en vaardigheden. Zijn vader had het

werk prachtig gevonden, dus het werk was blijven hangen waar het hing.

Hoewel Audric warme en liefdevolle herinneringen had aan zijn ouders waren de klok en het schilderij daar niet echt het bewijs van. Dat was zeker. Mijmerend nam hij een slok Pastis 51 en ging verder met zijn werkzaamheden: het besnijden van een lange stok met kunstzinnige randen, bloemfiguren en dierenkoppen. Behoedzaam haalde hij het vlijmscherpe lemmet van de Opinel langs zijn eeltige duim. Hij knikte goedkeurend en draaide de stok in zijn handen. ‘Mmm... niet gek voor vandaag,’ mompelde hij. ‘Deze is morgen zó weg, denk ik.’

Audric legde de stok weg, nam opnieuw een slok van de pastis en zette het glas terug op de vochtige kring op het houten tafeltje naast zich. Met zijn vrije hand trok hij de vetkaars, die hem de hele avond trouw had bijgelicht, wat dichterbij naar zich toe. Hoewel het door het beperkte licht moeilijker werd details van elkaar te onderscheiden, besloot Audric tóch nog even door te gaan. Hij zou deze stok morgen zó graag verkopen op de markt in Le Plan de la Tour.

Wekelijks stond hij op de kleine donderdagmarkt op Place Mémorial en hij genoot van de mensen die speciaal voor hém naar de weekmarkt leken te komen.

De kraam van Audric was eigenlijk niet echt een kraam. Hij gebruikte voor zijn handelswaar altijd een omgekeerd houten krat, dezelfde als waarin hij zijn spullen naar de markt vervoerde. Dorpsagent Baptist vroeg nooit teveel marktgeld en kreeg in ruil daarvoor altijd een bak heerlijke radijzen of wat tomaten, waar zijn moeder zo dol op was. Handel met gesloten beurzen, dat beviel Audric wel. Het

maakte in ieder geval het leven een stuk eenvoudiger en aangenamer.

Enigszins vermoeid wreef hij door zijn ogen en legde het scherpe mes op tafel, schoof zijn leesbril erbij, stond op en legde Bécaud het zwijgen op. Met een zwaai kieperde hij het laatste anijsvocht achterover en rekte zijn stramme rug. *Bedtijd*. Met een hand achter de kaars blies Audric hem uit, het vertrek in volstreekte duisternis hullend. Op de tast zocht hij zijn weg door de kleine aardedonkere woonkamer, schuifelde met zijn schoenen over de versleten tegelvloer tot de neus van zijn schoen de drempel van zijn slaapkamer vond. Hij tastte naar wat lucifers en stak het olielampje op zijn nachtkastje in de hens. Het flakkerende sfeervolle licht zette de kleine, maar gezellige slaapkamer in een warme oranjerode gloed.

Audric luisterde naar de stilte. Slechts het regelmatige piepen van een uil was te horen. Verder was het volkomen stil en hij vond dat altijd bijzonder in een wereld, die volkomen beheerst leek te worden door veel herrie en drukte.

♣ *Le bon Dieu – Jacques Brel*. ‘Ik zeg je dat het niet normaal is, *mais non*.’

De gezette man met de bloedrode wijnneus draaide zich langzaam om en drukte met de punt van zijn wandelstok in de vlezige buik van zijn vriend Arnaud. Hij keek zijn vrienden triomfantelijk aan. Een wenkbrauw schoot omhoog.

De mannen hadden zich gerieflijk genesteld aan de toog in Café des Sports en schoven wat ongeduldig heen en weer over het versleten leer van de barkrukken. Voor hen stond al een flinke partij lege glazen. Door de oude geluidsboxen klonk het melancholieke Le Bon Dieu van Brel.

‘*Pardon, excusez-moi*, maar dat is iets wat jij vindt, *mon vieux* Loïc, en daar zijn wij het vaak niet mee eens, zoals je vast weet. Je kletst in feite maar wat.’ Er viel weer even een stilte. De oude mannen laadden hun wapens.

‘Dat is onder de gordel’, zuchtte Loïc, ‘ik heb altijd gelijk, is het niet? Dat weet iedereen.’

Om zijn bewering kracht bij te zetten, tilde hij tergend langzaam zijn glas Henri Bardouin op en kieperde de inhoud ervan in één keer naar binnen, veegde met de rug van zijn hand zijn mond af en keek strijdvaardig de anderen aan, klaar om zijn vrienden opnieuw van repliek te dienen. Er klonk hier en daar wat gemopper, maar het bleef verder vrij stil. Klaarblijkelijk durfden de meesten niet tegen de oude Loïc in te gaan óf ze waren hun messen aan het slijpen. Helemaal zeker van zijn gelijk keek de oude man Arnaud aan. ‘De anderen zijn het dus met me eens, *non?*’

Arnaud liet een mondscheet horen, trok zijn borstelige wenkbrauwen op en gaf zich over. Hierin had hij geen zin. Een discussie met Loïc stond niet bovenaan zijn lijstje en daarnaast ging ook de pastis een beetje meepraten. Hij stak in volkomen overgave zijn handen omhoog, liet ze weer zakken om zijn Ricard naar binnen te kunnen gooien en maakte met zijn rechterhand een cirkelbeweging, ten teken dat hij voor iedereen nog pastis wilde bestellen.

De barman, druk bezig met het drogen van zijn glazen, schudde het hoofd. ‘Laatste, *mes amis*, en dan is het tijd

om naar moeder de vrouw te gaan. Ze heeft koekjes gebakken.’

‘Ha... koekjes? Mijn Micheline kan nog niet eens water koken, dus met die koekjes van jou zal het ook wel loslopen, kerel.’

De andere kerels proestten het uit van het lachen en sloegen de arme Blaize op de schouders, net toen hij een flinke slok nam van zijn anijsdrankje. Hoestend en proestend keek hij de barman aan. ‘Wat heb je hier in gedaan, Marc? Het is echt niet te hachelen. Het slaat op mijn keel. Ik heb het helemaal benauwd. Verdomd, als het niet waar is.’

Op dat moment werd de zware deur van het café opengegooid en een bijzonder stevige dame met een opvallend mooi rond gezicht vulde de gehele deuropening. Het snoer met belletjes rammelde nog even na en het vliegenscherm van dode rupsen hing als een rastakapsel rond haar hoofd. Ze zag eruit als Bob Marley, die net uit bed kwam. Zeven hoofden draaiden vrijwel tegelijk richting de onheilspellende schaduw en één ervan werd opeens heel erg rood. En Brel zong maar door.

‘Micheline... .’ Blozend en een beetje onhandig leegde Blaize zo snel als mogelijk zijn glas, zette het met een demonstratieve klets op de natte bar en gleed van zijn barkruk. Met uitnodigend gespreide armen en een zo onschuldig mogelijke grijns op zijn gezicht strompelde hij naar de pronte vrouw. ‘Micheline... .’

Met stevige vingers greep de vrouw Blaize bij zijn oor en trok hem naar zich toe. ‘Micheline... Micheline, geloof ik? Een mooie ben jij. Wie zit er thuis te wachten met het eten? *Alors?*’

Marc bekeek het tafereeltje met een glimlach rond de lippen, terwijl hij de bar met een doek afnam. ‘Wel, Blaize, geef daar nou eens een antwoord op,’ brulde hij door het café. Micheline wierp de barman een vernietigende blik toe en vervolgde haar relaas. Marc ging haastig verder met het poetsen van de bar, iets wat barmannen vaak lijken te doen.

‘Wie heeft er vanmiddag het huis schoongemaakt en een feestmaaltijd bereid met gegrilde kwarteltjes, *pommes de terres* en verse champignons, pizza *anchois*, andijvietaart en *crème brûlée*? *Alors, qui?*’

Blaize keek wat schuchter achterom en zag zeven grijnzende gezichten die hem verwachtingsvol aankeken.

‘Ja, Blaize, wie?’ Loïc gniffelde en keek spottend naar de anderen. Hij had er direct spijt van toen Micheline hem van afstand boos aankeek. ‘Deze meneer en ik zijn vandaag zeventien jaar getrouwd, maar ik krijg er steeds meer spijt van. De lamzak. Zit hier maar aan de toog met z’n vrienden, terwijl ik thuis op hem zit te wachten. Is dit wat men nu onder liefde verstaat, mijne heren? Mooie woorden voor het altaar, maar als het erop aan komt...’

Beschaamd en met tomaatrood hoofd begon Loïc het plafond, wat in feite niet meer was dan wat wormstekige houten balken, bijeengehouden door spinrag en stof, te bestuderen. Ondertussen werd Blaize aan zijn oren de zaak uitgetrokken door een woedende Micheline. ‘Ik hoor wel van je, Marc, wat de schade is... en heren,’ en Micheline keek het zootje ongeregeld aan, ‘jullie *dames* zitten thuis ook vast op jullie te wachten, *non*? Misschien tijd om op te stappen?’

De mannen knikten braaf, schoven van hun krukken, ledigden hun glazen, groetten Brel en gingen maar eens bij Marc informeren wat ze hem verschuldigd waren.

Op weg naar buiten besloot Loïc het er echter niet bij te laten zitten. ‘... en toch is het niet normaal, dat onze *bon ami* Audric daar helemaal alleen in die boerderij woont. Het is niet gezond, wat ik je zeg. Afgesloten van de buitenwereld met een primitiviteit van-heb-ik-jou-daar.’ De rest knikte geduldig. Ze zouden het er een andere keer wel over hebben. Nu leek het hen verstandig het advies van Micheline op te volgen. Stel je voor dat die vrouw het op haar heupen kreeg en hun vrouwen tegen hen zou opzetten. Dat zou nou toch ook weer niet nodig zijn. *Catastrophe.*

♣ *Chanson pour l'auvergnat* – Georges Brassens. Het was inderdaad waar dat Audric al jaren in alle eenvoud leefde in zijn boerderij in Montreuil-le-Chateau, een klein gehucht op een paar kilometer van het Provençaalse dorp Le Plan de la Tour. Hij had een aantal jaren geleden de sterk vervallen boerderij van zijn vader overgenomen en toen deze was overleden had hij het gebouw stap voor stap aangepakt. Het dak was destijds dringend aan vernieuwing toe en Audric vond bij een sloopbedrijf in de omgeving een partij Romane-model 1.2, de storoze dakpannen, zo kenmerkend voor de Provence. Hij isoleerde de muren en de vloer. Via via wist hij een stel antieke kozijnen en

ramen op te kopen vanuit een renoveringsproject dat werd afgeblazen. Hij verfde luiken en repareerde muren.

Het toilet, de doucheruimte en de keuken had hij vernieuwd, maar het meeste in het huis was intact gebleven. De boerderij stond op een lap grond ter grootte van drie hectare en het terrein verschafte bijna alles wat nodig was voor een eenvoudig levensonderhoud. Audric verbouwde enkele gewassen, hield een stel kippen en een geit en was vooral trots op zijn antieke kruidentuin. Verder waren er de gerestaureerde zwembijver met vissen en een aantal aangelegde terrassen. Geheel achter in de tuin bevond zich een grot, behorend bij een van de uitlopers van het beschermde Massif des Maures achter zijn huis. Die kleine grot deed dienst als eenvoudige doch efficiënte koelruimte. Audric bewaarde er zijn groente en fruit. Ook beschikte hij over een eigen bron, die voortdurend vers en drinkbaar, weliswaar ijskoud water gaf.

Audric was ooit getrouwd geweest, maar zijn toenmalige vrouw, Christine, was net buiten het dorp aangereden door een snelle Porsche en was op slag dood geweest. Gedurende de vijftien jaren dat hij nu alleen was, had hij eigenlijk nooit meer zo'n behoefte gehad aan vrouwelijk gezelschap. Hij vond het wel goed zo. Christine had zijn leven gekleurd en ook al was ze dood, ze deed dat nog steeds, met alle pastelkleuren van de Provence.

Dat zijn vrienden hem bestempelden als eenzaam en wellicht een kluizenaar kon Audric wel begrijpen, hoewel hij het zelf graag anders zag. Hij was op vrijwel elk gebied

onafhankelijk en had verder niemand nodig om in leven te blijven en zijn leven invulling te geven. Hij was alleen, maar zeker niet eenzaam. Zijn leven was eenvoudig, maar absoluut niet saai.

Wanneer hij met zijn handkar, vol met houtsnijwerk, eieren en gewassen naar de weekmarkt in Le Plan de la Tour liep, bleef hij nadien vaak een glas drinken in Café des Sports. Met zijn vrienden Loïc, Arnaud, Aline en de anderen had hij dan het hoogste woord, maar verbaasde zich dan wel over de ingewikkelde problemen die door de anderen werden aangevoerd. Hoofdschuddend luisterde hij naar de verhalen over werkloosheid, de economie of de problemen rond het toenemende toerisme aan de Côte d'Azur, het opwarmen van de aarde en de misdaadcijfers in de Provence. Hij luisterde, begreep vaak wel wat er werd gezegd, maar had er zelf absoluut niets mee van doen. Hij vond het erg dat andere mensen zo betrokken waren bij al die moeilijkheden en had met hen te doen. Het was zeker niet zo dat hij niet geïnteresseerd was in de problemen, alleen had hij het gevoel dat hij er nauwelijks deel van uitmaakte. In zijn boerderij had Audric televisie noch radio en was dus aangewezen op de wekelijkse informatie van zijn maten.

♣ *J'ai oublié de vivre – Johnny Hollyday.* ‘Het is een probleem, dat moeilijk teruggedraaid kan worden,’ stelde Marcel, in reactie op de opmerking van Vincent dat de zee vol met plastic zit. ‘De *supermarchés* zijn de grootste boosdoeners’.

Audric glimlachte. Het was klaarblijkelijk tijd voor een overpeinzing. Hij ging er maar eens voor zitten, klaar voor het spektakel. Deze keer zouden het de supermarkten zijn, die het moesten ontgelden.

Om zijn woorden kracht bij te zetten, smeed Marcel zijn lege pakje Gauloises zonder filter achteloos op de grond. ‘Stel, je koopt een stel *prunes* of perziken en <voilà>, die zitten dan weer in zo’n idioot zakje. Het is nergens voor nodig. Hetzelfde met appels, aubergines en meer van dat spul. *Baguettes*? In een plastic zak. Kip? Hetzelfde verhaal. Je krijgt op een dag zoveel plastic mee, dat je er die verdomde Arc de Triomphe in Parijs mee zou kunnen inpakken, net zoals die kunstenaar... hoe heet-ie... iets met Christus of zo.’

De anderen luisterden aandachtig naar de uiteenzetting van de grote man. Wonderlijk hoe hij toch steeds weer de supermarkten de schuld van alles kon geven. In ieder geval was Marcel een man van de wereld en zelfs al eens in Parijs geweest. Zijn meningen sneden hout en het was duidelijk dat hij dus ook kennis had van kunst.

‘Christus? Wat een naam voor zo iemand. Wie is dat?’

‘Christus is wat je noemt een kunstenaar,’ stelde Marcel en masseerde met twee mollige vingers één van zijn onderkinnen.

Loïc begreep er niets meer van. ‘Een kunstenaar met de naam Christus, die een gebouw inpakt? Hoe krijgt deze vent het trouwens in zijn kop om de naam van onze Lieve Heer te bedoezelen?’

De anderen schudden hun hoofd. Kunstenaars die gebouwen inpakken, dat ging boven hun pet.

‘Maar goed... dat plastic dus. Dat belandt dus op de een of andere manier in de *mediterranée*. God mag weten hoe. Wij, kinderen van *la douce France*, zijn dan zo netjes om al ons afval in vuilnisbakken te dumpen, maar anderen, aan de andere kant van het water, denken daar blijkbaar anders over. Ook door onze tegenvoeters wordt die troep

overall in zee gesmeten en wij zitten met de gebakken peren.’ Geïrriteerd schopte de gezette man tegen het lege sigarettenpakje, dat een paar meter verderop in de goot belandde. ‘De wereld is gek, hoor je. Helemaal gek!’

Natuurlijk wist Audric wat plastic was. In een vorig leven had hij het weleens in handen gehad en hij moest toegeven dat er tegenwoordig wel érg veel in plastic verpakt leek te zijn. In Le Plan de la Tour bevond zich een klein toeristenwinkeltje, dat rekken vol met spullen op de stoep had staan. Alles, werkelijk álles was ingebakerd in doorzichtig plastic. Slippers, parasols, badkleding, kaarten, noem maar op.

Marcel verschoof zijn kilo’s wat en leunde gevaarlijk zwaar op de statafel van Café des Sports. Zijn maten zwegen in alle toonaarden en volgden nauwgezet enkele toeristen, die met hun hoofd van links naar rechts zwaaiend als een stel slome slakken over het plein gleden, ondertussen al het moois van het dorpje absorberend.

Een man en vrouw en twee slanke dochters, alle vier gehuld in onvervalste bontgekleurde toeristentenues. De dames in opwaaiende dunne zomerjurkjes, de vader gekleed in een knielange zomerbroek en roze hemd, de voeten gestoken in leren slippers. Fototoestel op de borst, rugzak nonchalant over de schouder. De meisjes met tasje van onvervalst nepkrokodillenleer en overmaatse zonnebrillen voor de ogen. Het jolige viertal stak schrill af tegen de winterse somber gekleurde kleding van de plaatselijke bevolking. De opvatting dat je beter je blote lijf kon beschermen tegen de hitte van de zon werd door de toeristen vaak niet gedeeld. Het was, wat hen betreft, hoe bloter hoe beter. In ieder geval trok het viertal veel bekijks van vooral het mannelijke deel van de inwoners.

Opwaaiende dunne zomerjurkjes zorgden immers vaak voor een vluchtige blik op felgekleurde broekjes en dat konden de mannen dan wel weer waarderen.

‘Allemaal goed en wel,’ verstoorde Loïc de concentratie van de anderen, ‘tóch is het geen goede zaak, die toeristen. Kijk hoe ze erbij lopen en dan bedoel ik vooral hém!’

Vier paar ogen lieten de passerende meisjes met enige tegenzin los en richtten zich op de man des huizes. Het was inderdaad schandalig, hoe die vent erbij liep. Iedere man in het dorp zwoer bij de stugge en enigszins vormloze blauwe werkmansbroek, de *pantalon bleu*, en eventueel, wanneer de situatie en temperatuur het toeliet, de broek tot net boven de enkels. Toch zeker niet een broek tot boven de knieën en dan die belachelijke en totaal onpraktische leren slippers.

‘Volkomen onpraktisch wanneer je voor je leven moet rennen voor een *sangler* en vast en zeker voor een prikkie aangeschaft bij de Decathlon in Draguignan.’ Loïc sprak de naam van de mega sportzaak uit alsof hij het had over een vreselijke aandoening.

Terwijl de anderen zich weer richtten op de knappe blonde meisjes stak Loïc zijn tirade af.

♣ *Ella, elle l'a – France Gall.* ‘De plaatselijke middenstander, de harde werker, gaat helemaal kapot door die mega bedrijven. Het zou bij de wet verboden moeten worden. Wanneer Marianne en ik door de Géant Casino lopen en daar rijden, werkelijk rijden met flessen olijfolie zien staan vragen we ons af wie er nu helemaal krankjorum is.’

Audric keek de hevig transpirerende man aan en vroeg zich onwillekeurig af wat de man dan wel niet deed bij de Géant, als hij er zoveel kritiek op had. Hij besloot wijselijk

er niet over te beginnen, op het gevaar af weer een uur naar een donderpreek te moeten luisteren.

De vier toeristen liepen verder. Eén van de jonge meisjes wees ongegeneerd naar het kluitje *locals*, dat zich nonchalant rond de statafel van het café had opgesteld. Ze glimlachte vriendelijk en zwaaide.

‘Ze zijn natuurlijk niet allemaal zo erg, hè. Er zijn ook goeie bij...’

Marcel, die net nieuwe pastis kwam brengen, glimlachte. ‘En dat heeft zeker alles te maken met die appetijtelijke jongedames, Loïc.’

De oude man liep wijnrood aan. ‘Onder andere, Marcel, onder andere,’ sprak hij onbeschaamd.

Het groepje toeristen werd verder met rust gelaten en de mannen vielen stil. In gedachten beraadden ze zich op een nieuw thema, waarop ze hun gal konden spuwen. Audric genoot. Hij genoot van zijn vrienden, van het geklaag. Hij genoot van het weer, van zijn pastis. Hij genoot zelfs van de stilte tussen de gesprekken door.

Het was een goede dag voor hem geweest. Al vroeg in de morgen had hij zijn plekje op de weekmarkt gevonden, deze keer tussen de kraam van een olijvenboer en een pizzabakker. Van de olijvenman was bekend dat hij altijd kon rekenen op een groot cliënteel. Mensen van heinde en verre hadden er vele kilometers voor over om bij Charles hun pure en duurzaam geteelde *olives* te kopen. Hij betrok ze van eigen olijfgaard en had daarnaast vele contacten met betrouwbare leveranciers van rond de Middellandse Zee. Kalamata, Manzanilla, Cerignola, hij verkocht ze allemaal. Met kaas, knoflook, paprika, wat je maar wenste. Ook de pizzabakker leverde kwaliteitswaar. In zijn tot pizzaoven omgebouwde aanhanger bakte hij pizza's op

maat, zoals hij ze zelf noemde. Klanten konden bij hem aangeven hoe ze hun pizza belegd wilden hebben, welk formaat ze in gedachten hadden en Henry maakte ze voor je neus klaar. En hij hanteerde nette prijzen. Niet zelden verwerkte hij de olijven van zijn buurman in zijn creaties, zodat het een gehele dag door een komen en gaan was van mensen die voor de stand van Audric heen en weer liepen, bij de een hun olijven kozen om die door een ander op een pizza te laten mikken. Van de pizza bus naar de olijvenboer en terug. Tijdens het wachten op hun pizza gingen de mensen vaak een kijkje nemen bij de spulletjes die Audric had uitgesteld. Plaatselijk vervaardigd, van puur hout gemaakt speelgoed bleek populair. De toeristenkinderen wezen op de gesneden draaimolentjes op houten stokjes, de gedetailleerde treintjes en bruggetjes en niet zelden kwam de portemonnee van papa of mama dan tevoorschijn en werden er zaken gedaan. Audric vroeg absolute bodemprijzen voor zijn snijwerk. Hij hoefde er niet rijk van te worden. Als hij zijn verplichtingen kon voldoen aan Baptist en hij hield nog wat over voor een 51 in Café des Sports, samen met zijn vrienden, was hij dik tevreden. Verder was het ook weleens fijn om Arnaud, de belangeloze leverancier van vlees en melk, eens iets extra's te kunnen toestoppen.

♣ *Aicha – Khaled. Gendarme* Baptist was vandaag zeker toegeeflijk gebleken en had, nadat Audric hem had verrast met een kistje overheerlijke aardbeien, weinig marktgeld gevraagd. De vriendelijke *brigadier chef* was in een goeie bui geweest en dat had vast en zeker te maken met het feit dat hij momenteel erg verliefd was op de beminnelijke dochter van de burgemeester, Marlène. Althans, zo ging

het gerucht. Audric kon alleen maar blij zijn voor de man en het toekomstige dorpsfeest zou wel uitwijzen wat er van dat gerucht waar was. Op het feest was het immers niet toegestaan om in je eentje te verschijnen en het jaarlijks festijn was daarom één van de momenten waarop druk gespeculeerd werd over mogelijke, al dan niet prille liefdes.

Audric vond het dorpsfeest altijd het hoogtepunt van het jaar en de laatste jaren had hij als partner steevast gekozen voor Aïcha, de blozende dochter van de kruidenier. Hoewel het meisje jaren jonger was dan hij was het altijd plezierig om haar mee uit te nemen. Het was iets symbolisch. Audric had niemand en het meisje had niemand, dus de regeling was snel getroffen. Het was een soort vader-dochter afspraak. Ze gingen samen naar het feest, maar op de avond zelf zag hij het meisje nauwelijks. Aïcha ging om met leeftijdsgenoten en ook Audric trok de avond op met zijn vrienden.

Sinds kort had de jongedame een vriend, waardoor Audric op zoek moest gaan naar een nieuwe chaperonne. Hij dacht met enig vermaak terug aan het moment dat Aïcha hem dringend had willen spreken. Het knappe jonge ding was het hele eind naar zijn boerderij komen lopen en had aan Audric gevraagd of hij even tijd voor haar had. Hij voelde zich de paus, die audiëntie afnam aan een buitenlandse gelovige. Audric was juist druk bezig het groenafval rond zijn huis op te ruimen en de grond zo kaal mogelijk te houden. Een verordening van Le Plan de la Tour om eventuele bosbranden geen kans te geven zijn boerderij te bereiken.

Aïcha en Audric hadden samen in de schaduw genoten van een glas rode wijn, die Audric betrok van zijn

buurman de wijnboer, in ruil voor wat groenten en kruiden. Het meisje had voortdurend om de hete brij heen gedraaid en uiteindelijk was het hoge woord eruit: ze had “een ander”. Ene Julian uit het naburige La Garde-Freinet. Audric kon een glimlach nauwelijks bedwingen. Afwachtend en enigszins nerveus had Aïcha de reactie van Audric afgewacht, maar toen de laatste alleen zijn glas hief liet ze een zucht van opluchting ontsnappen. ‘Op jou en Julian en dat jullie maar erg gelukkig mogen worden.’

Mademoiselle Aïcha had de man een dikke kus op zijn wang gegeven en had de hele wandeling terug naar Le Plan de la Tour gehuppeld. Als een jong meisje door het wuivende koren. Ze was verliefd op Julian, maar Audric was veruit de liefste man van de hele wereld.

‘... *monsieur*... kunt u mij vertellen wat dat windmolentje kost?’ De blonde toeriste keek Audric met haar grote Bambi-ogen aan en wees naar een houten molentje. In een ratjetoe van gebrekkig Frans wilde ze weten welke houtsoort was gebruikt voor het stuk speelgoed. Audric begreep er werkelijk niets van, stond op van zijn gammele klapstoeltje en pakte het windmolentje erbij. Ter demonstratie gaf hij een rukje aan de wiken. De knappe jongedame raakte helemaal in vervoering. ‘Hij is van dichtbij nóg mooier. Ik wil ‘m.’

Dát snapte Audric wel. Hij noemde een prijs en verkoper en koper werden het snel eens. Het meisje betaalde het bedrag waarmee ze de trotse bezitter werd van een handgemaakt houten windmolentje. Audric was ervan overtuigd dat het machientje een ereplaats zou krijgen in een mooi aangelegde tuin of op een zonnig balkon. Trots

en helemaal blij liep het jonge meisje naar een oudere dame, die haar *mémé* leek te zijn. De oudere vrouw stond net zaken te doen met de olijvenboer.

Intussen waren er al weer andere toeristen gearriveerd, die tussen alle andere kramen die van Audric hadden ontdekt. Ook zijn tomaten, aardbeien en wortelen vonden gretig aftrek. Rond twaalf uur was hij helemaal los, uitgezonderd enkele kleine houten autootjes, die hij gratis uitdeelde aan wat jonge kinderen op het plein. Hij had goed verdiend, dus een paar glazen pastis en hoogstwaarschijnlijk een rondje voor zijn vrienden zat er vandaag zeker in. Ook kon hij eindelijk eens een nieuw Opinel mes kopen en Arnaud een goede fles wijn geven voor alle gratis producten waarop hij de laatste tijd kon rekenen.

Audric voelde zich geweldig. Op het terras van Café des Colombes dronk hij een welverdiende pastis, hem gebracht door de dochter van de kastelein.

♣ *Aline – Christophe. ‘... et voilà, Audric, bon ap’tit’.*

Aline was dus die knappe donkerharige *Française*, die in elke Franse roman haar opwachting lijkt te moeten maken. Onze Aline had het lang geleden aangelegd met een basketbalspeler van een club in Marseille. De man had, ook getraind door zijn sport, nogal losse handjes gehad en Aline was gevlucht naar het ouderlijk huis in Le Plan de la Tour. Sindsdien had ze van schrik het dorp niet echt meer verlaten en was haar vader in de zaak gaan helpen. Natuurlijk, zo gingen de geruchten, had ze hier en daar weleens, als een kip zonder kop, wat rondgescharreld in het dorp, maar tot een echte relatie was het nooit gekomen. Aline was slechts enkele jaren jonger dan Audric en haar uiterlijk had zeker nog niet aan schoonheid ingeboet. Integendeel, met de jaren had haar huid een zekere

intensiteit gekregen, die een vrouw krijgt na jaren goede verzorging, goede voeding en regelmatige beweging. Naast het feit dat ze intelligent en vriendelijk was, had ze een jeugdig, goed verzorgd lichaam, waar menig jong meisje jaloers op zou kunnen zijn. Ze had levendig gitzwart haar en een stel ogen waarin je, zoals ze dat zo mooi zeggen, kon verdrinken, ook al had je meerdere zwemdiploma's.

Hoewel de dame in het dorp een spectaculaire verschijning was voelde Audric zich nooit extreem tot haar aangetrokken. Niemand kon immers de vergelijking met Christine aan. Okay, Aline gaf een prettige aanblik én ze was aangenaam gezelschap, ze was slim en welbespraakt en kon verdraaid goed dansen, maar meer dan dat en af en toe samen een borrel zou het niet worden. Audric en Aline hadden zelfs nooit serieuze pogingen gedaan om elkaar beter te leren kennen. Dat leek Audric ook niet zo verstandig. Beiden woonden in een klein dorp, Audric zelfs in een gehucht, en als een relatie spanningen zou geven tussen twee graag geziene mensen, dan zou de hele gemeente daar last van hebben. De twee werden gezien als gerespecteerde inwoners van Plan en daar kon maar beter niets tussenkomen.

Audrics vrienden waren het hier niet mee eens. Ze konden er zeker begrip voor hebben dat Christine altijd een plek in Audrics hart zou hebben, maar vonden ook dat de man door moest met zijn leven. Aline was een knappe alleenstaande dame, die een goede man verdiende. Audric was ook alleen. Eén en één was nog altijd twee, dus...

Audric keek de knappe dame na en bloosde toen Aline zich nog even omdraaide en hem een kushandje toeblijs. Een idee begon in zijn hoofd vorm te krijgen. Misschien

vond de donkere schone het wel leuk om samen met hem naar het dorpsfeest te gaan. De jonge Aïcha was immers voorzien. Tevreden nam hij een iets te grote slok 51 en verslikte zich. Bezorgd haastte Aline zijn kant op en begon teder op zijn rug te trommelen. ‘Rustig aan... *mon vieux*... straks stik je d’r nog in.’

Met een handgebaar wuifde Audric haar weg. ‘Het ga... ga-haat wel... wel wee...eer... dank je.’

Aline keek hem bezorgd aan en toen ze merkte dat Audric weer alles onder controle had, gaf ze een tikje op zijn schouder en begaf zich naar een bont gekleed stel dat plaats had genomen onder een van de parasols. ‘*M’sieur... dame....*’

♣*Alexandrie Alexandra – Claude François.* Het was spitsuur in Le Plan de la Tour. Filevorming op de stoepen, brullende kinderen, <oeh> en <ah> roepende vrouwen, druk met hun smartphone fotograferende mannen, blaffende honden. Toeristen van velerlei pluimage vermengden zich met marktkooplui en lokale inwoners. Kleurig geklede toeristen, vrouwen met enorme hoeden, mannen met camera’s en beweeglijke kinderen met mobieltjes. Een ouder stel dat voor de voet werd gelopen. Een donker geklede vrouw, gewapend met een plattegrond van het dorp, die eenzaam de chaos in zich opneemt en aarzelt of ze iemand de weg zal vragen. Met de nodige herrie en veel gebaar werden kramen afgebroken, discussies opgezet en weer beëindigd en dit alles onder het toeziend oog van Baptist, die zichtbaar genoot van deze extra verantwoordelijkheid. Dit waren de momenten waarop hij excelleerde, waarom hij bij de politie was gegaan,

waarvoor hij leefde. De wekelijkse krenten in de pap. In het doorgaans slaperige dorp gebeurde verder vrij weinig en de weekmarkt was de spreekwoordelijke *cerise* op de spreekwoordelijke *tarte*. Met een streng gebaar streek de agent zijn ruim bemeten snor plat en sprak met gezag de marktkooplui toe, begeleidde het afbreken van de kramen en het opladen van de vrachtwagens, zag de eenzame vrouw met de kaart en twijfelde of hij naar haar toe zou lopen, streek hier en daar wat woordenwisselingen glad, hield het verkeer tegen en hielp mensen bij het oversteken van de anders zo rustige hoofdstraat. Hij was aanspreekpunt voor dorstige toeristen, die van hem wilden weten waar je op die echt authentieke Franse manier een lekker glas rode wijn kon drinken. Hij kneep kleine kinderen speels in de wang, gaf parkeeradviezen en knipoogde vriendelijk naar kortgerokte jongedames.

Baptist DuBois was op zulke dagen de spil van het dorp. Niets kon ontsnappen aan zijn opmerkzaamheid. Niets gebeurde zonder zijn toestemming en voor alles en iedereen was hij vraagbaak en ombudsman. Zijn ster rees tot ongekende hoogte en het maakte maar weer eens duidelijk dat de rol van een dorpsveldwachter niet onderschat mocht worden.

Als dank voor dit alles schonk Marc, de uitbater van Café des Sports aan het Place Mémorial, hem steevast een stevige borrel in. De *képi* werd afgezet, om aan te geven dat Baptists dienst erop zat, hij schoof zijn dienstbroek op een hete metalen stoel en genoot in het zonnetje van een welverdiende cognac.

♣*Marcia Baila – Les Rita Mitsouko.* Het interesseerde Baptist in het geheel niet dat vanaf dat moment vrijwel alles misliep wat maar mis kon lopen. Vrachtwagenchauffeurs

parkeerden hun wagens op plaatsen waar dat absoluut niet kon, kramen werden bijkans omver gereden. Twee marktkoopmannen kregen het met elkaar aan de stok toen een van hen met zijn oude Peugeot een stapel kratten van de ander omver reed. Een meisje dat tegen een lantaarnpaal was gelopen zocht huilend haar moeder en enkele wielrenners raakten bijna in een handgemeen met een voetganger die ineens de straat overstak. De vrouw met de kaart zocht dekking tegen het monument van de gevallen zonen in de Eerste Wereldoorlog. Haar plattegrond was op de stenen gevallen en werd juist op dat moment vertrapt door een van de ezels van een marktkoopman. Honden blaften en lichten hun poot tegen paaltjes, kinderen renden tussen de kramen door. Het was in algemene zin een enorme chaos op het plein. Iedereen liep door elkaar en niemand hield rekening met een ander. Het totale verkeer in Le Plan de la Tour liep vast. Toeterende automobilisten, verhitte wandelaars en daartussen verdwaasde toeristen. Het groepje wielrenners dat verontwaardigd om zich heen keek en wanhopig een doorgang zocht.

Baptist keek het allemaal meewarig aan. Zijn dienst zat erop. Iemand anders ging dit oplossen. Hij zat aan zijn welverdiende borrel en niemand kon hem daarvan weerhouden.

Audric zag de humor van de situatie wel in. Baptist was een man van principes en daar viel niet aan te tornen. Vier uur was vier uur. Einde dienst, al verging de wereld. Het had wel wat. Onwillekeurig moest hij denken aan Ludovic Cruchot, de heetgebakerde *gendarme* in Saint-Tropez, gespeeld door Louis de Funès. Ooit, heel lang geleden, had hij een film van *Le Gendarme de Saint-Tropez* gezien

tijdens een openluchtvoorstelling in het dorp en hij kon zich de rare fratsen van de agent nog goed herinneren. Audric werd uit zijn dromerige herinneringen gerukt door de engelachtige verschijning van Aline, die hem vroeg of hij nog een 51 wilde. Hij keek omhoog en verzoop opnieuw in de ogen van de knappe donkerharige vrouw. ‘Uhm.... uhm... ja, doe maar... uhm... Lili?’ Audric wendde zijn hoofd af, want hij voelde dat hij ongegeneerd, maar zeer zeker per ongeluk, naar haar royale décolleté zat te turen. Intussen vulde een glimlachende Aline zijn glas nog eens, boog zich opnieuw voorover, bood hem opnieuw een *vue spéciale* en fluisterde in zijn oor. ‘... en deze is van het huis, geniet ervan, *mon cher* Audric!’ De vrouw draaide zich met een ruk om en liep met wiegende heupen van hem weg. Audric wist het nu zeker: Aline was de mooiste vrouw die hij kende. Met afstand.

♣ *Rue Mouffetard – Patrick Bruel.* ‘Harry, minder eens wat vaart. Dít is nu een van die dorpjes waar ik zo van hou. Alsof de tijd er heeft stilgestaan. Met van die lekker simpele mensen. Van die grappige boeren die nooit snappen wat je bedoelt. Van die lekker eenvoudige eettentjes, waar je voor een habbekrats...,’ met een ruk draaide Beatrice zich om naar haar man, ‘Har, luister je eigenlijk wel?’ De vrouw keek geïrriteerd naar haar echtgenoot, die de kostbare Range Rover Evoque SE tussen de oude Citroëns en geblutste Peugeot manoeuvreerde.

‘Ja, schat... ik hoor je... luid en duidelijk, maar laat mij nu even...’

Plotseling schoot er een dikke rode kater over de weg, waardoor Harry de grote wagen met een ruk tot stilstand bracht. Beatrice trok strak in haar veiligheidsriem en tot overmaat van ramp viel ook nog eens de motor uit. Met rood aangelopen gezicht en uitpuilende ogen keek de vrouw haar partner aan. Hoofdschuddend draaide ze het hoofd weer een halve slag. ‘Joehoe... kijk eens, Har...’ Beatrice stak haar arm uit het open raam en wees naar het terras van Café des Colombes. ‘Daar zit nou echt een stel van die simpele boeren. Ja hoor, zie je ze? Kijk eens wat ze dragen... kijk nou... Heerlijk, dit is pas het eenvoudige plattelandsleven.’

Harry schaamde zich kapot, liep rood aan en probeerde de Range Rover weer aan de praat te krijgen, wat uiteindelijk lukte. Maar Beatrice was nog niet klaar. ‘*Bonjour*, eenvoudige mensen, we komen zo bij jullie. Fijn, hè? Even wat cultuur snuiven.’

Harry liet zich uit schaamte wat onderuit in de lederen stoel zakken en reed snel verder tot hij een parkeerplaats zag. Voorzichtig draaide hij de grote wagen en parkeerde het gevaarte achteruit tussen een gehavende Renault en een antieke Lamborghini tractor.

‘Oe... kijk eens, een echte trekker. Dit is het ware boerenleven... heerlijk... je ruikt al de paardenstront en mest en al die dingen.’

♣Jumbo l’éléphant – Vladimir Cosma. Het tweetal stapte uit de grote Range Rover, Harry sloot de wagen en had de grootst mogelijke moeite om zijn vrouw te volgen die er op haar onmogelijke hakken flink de pas in zette. Richting terras, waar ze die zo echt heerlijk simpele kerels had zien